

N:o 49.

Ank. till Riksd. kansli den 28 mars 1898, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning till Upsala stad af vissa lotter af den kronan tillhöriga s. k. Upsala hofstalläng i Upsala län.

(I. A.)

Enligt hvad af en till Riksdagen den 4 februari innevarande år aflåten, till statsutskottets förberedande behandling remitterad proposition (n:o 48) inhemtas, hade stadsfullmäktige i Upsala, med förmälan att vid fastställelse af plan för utvidgning och reglering af Upsala stad, hvarom i kongl. bref den 12 mars 1880 närmare förordnats, i södra stadsdelen på Kungsängen närmast Fyrisån afsatts ett område, på originalkartan öfver stadsplanen särskildt färglagdt och betecknadt med orden »plats reserverad för industrianläggningar och utvidgning af hamnen», hvilket område omfattade en areal af sammanlagdt 3 hektar 24 ar, i en af magistraten derstädes till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Upsala län öfverlemnad, af Kongl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 27 november 1897 till Kongl. Maj:t insänd skrift anhållit, att, enär berörda, staden tillhörande område, hvaraf en icke obetydlig del närmast Fyrisån borde till hamnens utvidgande afskiljas, vore i betraktande af befintliga och redan nu planlagda industriella anläggningar inom den närmaste framtiden otillräckligt, och en utvidgning af detsamma af oeftergifligt behof för stadens utveckling påkallad, Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta proposition derom, att lotterna n:is 8, 9, 10 och 11 af den s. k. Upsala hofstalläng inom

Danmarks socken af nämnda län, hvilka lotter, angränsande stadens planlagda område och utgörande enligt ansökningen bilagd karteeskiss 11 hektar 32,5 ar, af sakkunnige män, på sätt ansökningen jemväl när- lagdt värderingsinstrument utvisade, uppskattats till 25,350 kronor 50 öre, finge mot en köpeskilling, motsvarande lotternas sålunda uppskattade värde, eller, om så ej kunde ske, mot belopp, som af expropriations- nämnd i föreskrifven ordning bestämdes, jemte de samma jord rörande arrendekontrakt å Upsala stad med eganderätt öfverlätas.

Öfver denna ansökning hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande infordrat och med sin berörda skrifvelse öfverlemnad yttranden ej mindre från arrendatorerna af nämnda egolotter, hvilka arrendatorer förklarad sig icke hafva något att erinra mot den gjorda framställningen, dock under förutsättning att de antingen finge bibehållas vid arrendet under den återstående arrendetiden eller ock erhålla skälig ersättning, för den händelse att jorden dessförinnan skulle afträdas, än äfven från domänintendenten i länet, som, enär afståendet af ifrågavarande jord- område, hvilket endast utgjorde en mindre del af hofstallängen, icke syntes kunna medföra någon olägenhet för kronan, samt från arrenda- torernas sida icke varit något att erinra mot ansökningen, tillstyrkt bifall till densamma.

För egen del hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med vits- ordande af de i framställningen lemnade uppgifter såväl i afseende å det trängande behovet för Upsala stad att komma i besittning af ifrågavarande lägenheter som ock beträffande deras belägenhet och storlek, förklarad sig instämma i domänintendentens omförmälda yttrande.

Domänstyrelsen hade i infordradt utlåtande af den 10 december 1897 meddelat, att ifrågavarande lotter af den så kallade Upsala hofstalläng af styrelsen utarrenderats genom särskilda kontrakt af den 14 augusti 1890 för en tid af tjugu år från den 14 mars 1891, lotten n:o 8, innefattande 3 hektar 11,62 ar, till P. G. Nilsson mot årlig arrendeafgift af 130 kronor, lotten n:o 9, innefattande 2 hektar 28,31 ar, till E. Almlöf mot årlig arrendeafgift af 95 kronor samt lotterna n:is 10 och 11, hvardera innefattande 2 hektar 96,19 ar, till bemälda Almlöf mot årlig arrendeafgift af 125 kronor för hvardera lotten, att sistnämnda tre arrenden sedermera genom af styrelsen meddelade resolutioner öfverlätits, arrendet till lotterna n:is 9 och 10 å handels- bolaget Ch. Beckmann & C:o och arrendet till lotten n:o 11 å bryggaren F. W. Walén, samt att arrendatorerna enligt berörda arrendekontrakter tillförbundits att, derest sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå lägenheterna tillhörig mark mot åtnjutande

af minskning i arrendeafgifterna, motsvarande den förlust, dem tillskyndades.

Af skäl, som de i ärendet hörda myndigheterna anført, och då ifrågavarande egoområden vore afsedda att erhålla användning för industrielt ändamål, hade domänstyrelsen förklarar sig icke hafva något att erinra deremot, att de finge af staden Upsala med eganderätt förvärfvas.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit har nu Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva,

dels att lotterna n:is 8, 9, 10 och 11 af den så kallade Upsala hofstalläng måtte till Upsala stad med eganderätt upplåtas mot köpeskillning, som skulle på stadens bekostnad bestämmas i den ordning, kongl. förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 stadgade, samt på vilkor i öfrigt:

att köpeskillingen skulle erläggas vid tillträdet och af staden till landtränteriet i länet inbetalas,

att lotterna finge af staden tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod den 14 mars 1911 eller dessförinnan, derest öfverenskommelse derom mellan staden och vederbörande arrendatorer träffades, samt

att staden skulle vara skyldig att, om så påfordrades, uppsätta och för framtiden underhålla stängsel i gränsen mellan lotterna och kronans mark;

dels ock att köpeskillingen för ifrågavarande jordområden måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Utskottet, som emot hvad Kongl. Maj:t i förenämnda hänseende föreslagit icke haft något att erinra, hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 28 mars 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.